

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	44721
Nom	Individu i migració
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	20.0
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2228 - MIM	Facultat de Psicologia i Logopèdia	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2228 - MIM	3 - Individu i migració	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
REAL COLLADO, JOSE TOMAS	260 - Medicina
VILLARROYA SOLER, EDELIA	295 - Personalitat, Avaluació i Tractaments Psicològics

RESUM

Al final del primer curs, es proposa un últim mòdul conceptual. Apareix aquí tant un canvi d'àrea d'estudi: la salut, com de paradigma: ens endinsem en l'estudi de les diferències individuals. És aquí on es completa la visió de l'alumne / a, més enllà dels paradigmes conceptuals d'àmbit social i cultural. Encara que de nou impera la tònica general del màster, és a dir, partir del context per arribar a l'específic. Es parteix de la salut comunitària amb aspectes epidemiològics i preventius, passant per la relació metge pacient, per arribar a la Psicologia de la salut que contempla tant els efectes de l'estrès migratori com l'impacte del mateix en la vida sexual, i tot això sota el prisma de la multiculturalitat. Es pretén formar professionals amb un coneixement suficient en el procés de salut i malaltia amb una perspectiva bio-psico-social, en relació amb el procés de migració i els factors que condicionen la salut, tenint en compte les diferències existents entre sexes i cultura de origen, al costat de la influència de variables com les creences, els mites, els valors i l'educació.

A la segona part del mòdul, s'intenta dotar l'alumne / a amb les eines suficients per manejar els aspectes psicològics que acompanyen el canvi en la personalitat de l'individu que arriba a una cultura diferent. Amb especial menció als refugiats i desplaçats. Es desitja que el futur tècnic en migracions sigui capaç d'atendre i aproximar correctament a aquestes persones. Al final d'se'l dota amb programes d'intervenció en habilitats interpersonals adaptades a la multiculturalitat. A més, els tres temes finals són exemples dels desenvolupaments en la investigació de la personalitat i de les diferències individuals en la determinació de la conducta social i del canvi en la mateixa provocat per l'aculturació.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No s'han especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.
Haver cursat els mòduls anteriors.

2228 - MIM

- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Que els estudiants puguen fomentar polítiques de cooperació internacional.
- Que els estudiants sàpien sensibilitzar i previndre conductes i actituds xenòfobes, racistes i dogmàtiques tant en la població d'acollida com en els diferents grups de migrants.

Al final de l'assignatura l'estudiant haurà assolit:

- a) Adquirir coneixements adequats sobre el diàleg transcultural en el camp de la salut, les diferències de gènere i la igualtat social.
- b) Aprendre els escenaris socio-sanitaris, els perfils de salut i les àrees crítiques, les relacions transculturals i els drets a la salut.
- c) Adquirir coneixements adequats sobre les diferències biològiques entre sexes, les diferències de gènere i la igualtat social.
- d) Identificar, prevenir i actuar davant l'abús sexual infantil. La violència sexual entre els sexes i la violència de gènere.
- e) Comprendre el paper de la cultura en l'explicació i la predicció de la conducta individual.
- f) Despertar la necessitat d'una actitud vigilant davant del etnocentrisme, fomentant el relativisme cultural i l'anàlisi respectuosos de la diferència.
- g) Comprendre els processos de la personalitat que intervenen en la interacció social dels individus de diferents cultures.
- h) Conèixer els principals models de la personalitat i la predicció davant el canvi cultural que es desprèn d'ells.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Actituds coneixements i pràctiques de salut

Enquadrament socio-sanitari de la immigració a Espanya i a Europa. Perfil sanitari de l'immigrant. Factors de risc físic. Diferències culturals i percepció de la salut. Cultura i maneres d'emmalaltir. La relació metge-pacient des d'una perspectiva interdisciplinària i multicultural. Informació i accés als serveis. Normatives actuals.

2. Psicologia de la salut i migració

El procés de salut i malaltia des de l'anàlisi dels aspectes geogràfics i d'acolliment de el nou lloc que influencien la condició de salut de la família. Fase d'el cicle vital de la família. Estructura cultural de significats de l'context d'origen: valors culturals de la família, les creences religioses, els rituals. El reconeixement de la identitat grupal i bicultural. Fallida-versus construcció de les xarxes socials significatives. Construint una nova salut. La salut per grups d'edat. Migració i salut sexual i reproductiva.

3. L'emigració com a procés de canvi personal

Relacions entre els conceptes de cultura i personalitat. Des de la Antropologia Psicològica a la Psicologia Transcultural. Contacte multicultural, aculturació i personalitat: models descriptius. Canvi intercultural i implicacions per als conceptes d'estabilitat, consistència i adaptació de la personalitat. Tipus i condicionants de l'canvi. La identitat personal i el paper de la cultura. La personalitat de l'immigrant. Cap a una conceptualització psicològica de l'immigrant i de l'emigració, dins d'una perspectiva multidisciplinària.

4. Tècniques per a l'entrenament d'habilitats socials i interpersonals

Les intel·ligències socials. Els dos tipus bàsics d'intel·ligència social. Components d'habilitats interpersonals. Components de saviesa sociocultural. Disseny i anàlisi de programes d'habilitats socials i interpersonals.

5. Personalitat, estrès i salut en el procés migratori

Relacions entre personalitat estrès i salut. El canvi cultural: aculturació i costos psicològics. L'estrès aculturatiu. Aproximacions a l'estrès aculturatiu des de la Psiquiatria transcultural vs. Psicologia Transcultural. Salut mental i desplaçament: des de les migracions internes a les internacionals. Estressors freqüents i salut mental. Models de disrupció de la identitat. El trastorn d'adaptació. Trastorns afectius i d'ansietat. El trastorn per estrès posttraumàtic en refugiats i traficats.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	200,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	15,00	0
Elaboració de treballs en grup	35,00	0
Elaboració de treballs individuals	75,00	0
Estudi i treball autònom	75,00	0
Lectures de material complementari	40,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	15,00	0
Preparació de classes de teoria	15,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	30,00	0
TOTAL	500,00	

METODOLOGIA DOCENT

La docència s'imparteix fonamentalment a través d'un sistema de classes presencials, de caràcter teòric i pràctic. La classe teòrica permet la introducció i desenvolupament del contingut teòric de cada tema. Les classes pràctiques, a través de la il·lustració dels continguts, faciliten l'aprenentatge de l'alumnat en permetre una relació més dinàmica i propera amb els mateixos. No obstant això, també és important la realització de seminaris o altres tasques complementàries proposades pel professorat, com la realització de treballs. Amb aquest tipus de tasques es fomenta el treball autònom o en grup, però també i de manera rellevant, l'adquisició de destreses que fa a la presentació i redacció de temes. Les tutories constitueixen el mitjà a través del qual el professorat orienta i supervisa l'alumnat en l'elaboració de les activitats complementàries, en particular, i resol els seus dubtes o dificultats relacionades amb la matèria, en general. En definitiva, a través de les tutories, que faciliten una relació més propera i directa, el professorat guia l'alumnat en la construcció del seu coneixement.

AVALUACIÓ

Ja que s'avaluen els continguts segons les seves àrees temàtiques s'utilitzaran diferents metodologies d'avaluació: proves objectives, exàmens de preguntes curtes, exàmens de desenvolupament i formulació d'assajos.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Baraldi, C.; Barbieri, V.; Giarelli G.- Immigrazione, mediazione culturale e salute. Franco Angeli Editori, 2008, 240 pg.
- Berry, J.W., Poortinga, Y.H., Breugelmans S. M., Chasiotis, A. y Sam D. (2011): Cross-cultural psychology: research and applications. New York. Cambridge University Press.
- Consellería de Bienestar Social. El Papel del Ámbito Sanitario en la Detección y Abordaje de Situaciones de Desprotección o Maltrato Infantil. Generalitat Valenciana, 2002
- Farias Huanqui, P. Manual de atención primaria a población inmigrante. Jaypyo editores, Madrid, 2003.
- Abramson, L., Seligman, M.P. y Teasdale, J.D. (orig. 1978 trad. 1995).- «Indefensión aprendida en humanos: crítica y reformulación». En M.D. Avia Y M.L. Sanchez (eds.), Personalidad: aspectos cognitivos y sociales. Pirámide.
- Palenzuela, D.L. (1990).- Personalidad y psicología clínica. Crisol. (Capítulo 3: pp. 47-79). Rhodewalt, F. (Dir.) (2008): Personality and Social Behavior. New York. Psychology Press